EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 15.7.2026
COM(2026) 387 final

KOMISSION TIEDONANTO KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/2323 4 artiklan mukainen arviointi

KOMISSION TIEDONANTO KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/2323 4 artiklan mukainen arviointi

I. Johdanto

Uudella muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksella, jäljempänä ’muuttoliike- ja turvapaikkasopimus’ tai ’sopimus’, käynnistetty Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistus on olennainen askel kohti kestävämpää, tehokkaampaa ja häiriönsietokykyisempää eurooppalaista muuttoliikkeen hallintakehystä.

Sopimuksen keskeisenä tavoitteena on luoda tasapainoinen ja yhdennetty järjestelmä, jossa vastuu ja solidaarisuus ovat kytköksissä toisiinsa ja vahvistavat toisiaan. Uudistus lisää jäsenvaltioiden vastuita erityisesti ulkorajoilla, mutta sillä otetaan käyttöön myös pysyvä, pakollinen ja joustava yhteisvastuumekanismi, jolla tuetaan muuttopaineen kohteena olevia jäsenvaltioita.

Uuden järjestelmän tehokas toiminta riippuu näin ollen tämän tasapainon säilyttämisestä. Sopimuksen täytäntöönpanon puutteet uhkaavat kuitenkin heikentää yhteisvastuuvelvoitteita ja tarvittavaa keskinäistä luottamusta, erityisesti vastuusääntöjen suhteen. Asetuksen (EU) 2024/1351[1], jäljempänä ’turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetus’, 60 artiklan 3 kohdan neljännessä alakohdassa säädetään, että osallistuvien jäsenvaltioiden ei edellytetä toteuttavan antamiaan sitoumuksia eikä soveltavan vastuun korvaamisia suhteessa hyötyvään jäsenvaltioon, jos komissio on yksilöinyt vastuusääntöjen osalta järjestelmäpuutteita, joilla voisi olla kyseisen asetuksen toiminnan kannalta vakavia kielteisiä seurauksia. Säännöksessä otetaan huomioon se, että yhteisvastuukehystä on tarpeen soveltaa rinnakkain vastuun määrittämiseen ja siirtoihin liittyvien velvoitteiden tehokkaan toteuttamisen kanssa.

Samalla on muistettava, että sopimuksella käynnistetään laajempi ja kattavampi EU:n muuttoliike- ja turvapaikkakehyksen uudistus, jonka odotetaan asteittain vähentävän painetta unionin ulkorajoilla ja vahvistavan toimenpiteitä, joilla torjutaan luvatonta edelleenliikkumista unionissa. Uusi järjestelmä luo yhtenäisemmät menettelyt muuttoliikkeen hallinnan kaikkiin vaiheisiin, mukaan lukien seulonta, rajalla tapahtuvat turvapaikka- ja palauttamismenettelyt sekä sellaisten henkilöiden nopea palauttaminen, jotka eivät ole kansainvälisen suojelun tarpeessa. Siihen sisältyy myös toimenpiteitä, joilla pyritään tehostamaan turvapaikka- ja palauttamismenettelyjä, kuten turvallisen alkuperämaan ja turvallisen kolmannen maan käsitteiden tarkistaminen sekä hiljattain uudistetun EU:n palauttamiskehyksen täytäntöönpano. Näillä toimenpiteillä pyritään luomaan entistä tehokkaampi ja häiriönsietokykyisempi eurooppalainen muuttoliikkeen hallintajärjestelmä.

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1351, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnasta, asetusten (EU) 2021/1147 ja (EU) 2021/1060 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 604/2013 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

Komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2025/2323[2] vahvistetussa ensimmäisessä vuotuisessa muuttoliikkeen hallintasyklissä yksilöitiin neljä jäsenvaltiota muuttoliikepaineen alaisina oleviksi jäsenvaltioiksi. Nämä maat ovat Kreikka, Espanja, Italia ja Kypros. Näillä jäsenvaltioilla on oikeus käyttää neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2025/2642[3] perustettua vuotuista yhteisvastuureserviä. Jos jossakin näistä neljästä jäsenvaltiosta ilmenee järjestelmäpuutteita, jotka voisivat johtaa turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen toiminnan osalta vakaviin kielteisiin seurauksiin, kyseisen asetuksen 60 artiklan 3 kohdan neljäs alakohta tulee voimaan.

Tätä taustaa vasten komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/2323 4 artiklassa säädetään, että komissio arvioi, onko kyseisessä päätöksessä tarkoitetut asetukseen (EU) N:o 604/2013[4] (Dublin III -asetus) liittyvät nykyiset käytännöt korjattu vai muodostavatko ne järjestelmäpuutteita, jotka voisivat johtaa asetuksen (EU) 2024/1351 toiminnan osalta vakaviin seurauksiin, jolloin sovelletaan turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen 60 artiklan 3 kohdan neljättä alakohtaa. Päätöksessä todetaan, että komissio suorittaa tämän arvioinnin viimeistään 12. heinäkuuta 2026 ja uudestaan viimeistään 15. lokakuuta 2026.

Komission arvioinneissa tulisi keskittyä ensisijaisesti siihen, onko komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2025/2323 tarkoitetut Dublin III -asetukseen liittyvät käytännöt korjattu ja onko turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen mukaisten uusien vastuusääntöjen tehokkaan toiminnan varmistamisessa edistytty. Jotta voidaan varmistaa kestävä siirtyminen Dublin III -asetuksen mukaisesta nykyisestä vastuujärjestelmästä turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksessa vahvistettuihin uusiin sääntöihin, olisi kiinnitettävä erityistä huomiota jäsenvaltioiden välisen operatiivisen yhteistyön tasoon, mukaan lukien aktiivinen sitoutuminen siirtojen helpottamiseen ja lisääntyvä yhteistyö käytännön kysymyksissä ja logistisissa asioissa.

Edellä esitetyt seikat huomioon ottaen operatiivinen yhteistyö Kyproksen ja muiden jäsenvaltioiden välillä vastuusääntöjen soveltamisessa ei aiheuta erityistä huolta. Myöskään Espanjan ja muiden jäsenvaltioiden välinen operatiivinen yhteistyö vastuusääntöjen soveltamisessa ei aiheuta erityistä huolta. Tästä syystä komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/2323 4 artiklan mukaista erityistä seurantaa ei tarvita.

Komissio antoi 4. huhtikuuta 2025 neuvostolle ja Euroopan parlamentille tiedonannon muuttoliikkeen hallinnan tilanteesta Manner-Kreikassa[5]. Tiedonannossa todettiin, että siirrot Kreikkaan olisi toteutettava samalla tavalla kuin muiden jäsenvaltioiden osalta ja noudattaen

[2] Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2025/2323, annettu 11 päivänä marraskuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1351 11 artiklan nojalla (EUVL L, 2025/2323, 14.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2323/oj).

[3] Neuvoston täytäntöönpanopäätös vuotuisen yhteisvastuureservin muodostamisesta vuodeksi 2026.

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 604/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj).

[5] Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille muuttoliikkeen hallinnan tilanteesta Manner-Kreikassa, COM(2025) 170 final, 4.4.2025.

asetuksen (EU) N:o 604/2013 3 artiklan 2 kohdan tulkintaa koskevaa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä.

Italia keskeytti joulukuussa 2022 siirtojen vastaanottamisen, lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse ilman huoltajaa olevien alaikäisten perheenyhdistämisestä.[6] Euroopan unionin tuomioistuin totesi 19. joulukuuta 2024 yhdistetyissä asioissa C-185/24 ja C-189/24 antamassaan tuomiossa[7], että asetuksen (EU) N:o 604/2013 III luvussa vahvistettujen perusteiden nojalla vastuussa olevaksi nimetty jäsenvaltio ei voi yksipuolisesti vapauttaa itseään tästä vastuusta.

Koska jäsenvaltioiden on varmistettava, että ne eivät enää jatka asetukseen (EU) N:o 604/2013 liittyviä käytäntöjä, Kreikan ja muiden jäsenvaltioiden sekä Italian ja muiden jäsenvaltioiden välillä tehtyä operatiivista yhteistyötä vastuusääntöjen soveltamisen osalta on syytä analysoida tarkemmin.

II. Arvio Kreikan tilanteesta

Kreikka on osoittanut jatkuvaa sitoutumista ja toteuttanut huomattavia toimia valmistautuakseen muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoon, kuten sopimuksen täytäntöönpanoa koskevassa kolmannessa komission kertomuksessa[8] todetaan. Se on muun muassa toteuttanut useita toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen uusien vastuusääntöjen soveltaminen, sekä keskeisiä sopimuksen innovaatioita, kuten seulonta- ja rajamenettelyt ja Eurodac-järjestelmän.

Kreikka on edistynyt merkittävästi sopimuksen täytäntöönpanon edellyttämän oikeudellisen ja institutionaalisen kehyksen luomisessa. Kreikan oikeudellista kehystä mukauttava kansallinen lainsäädäntö hyväksyttiin 9. kesäkuuta 2026, ja viranomaiset ovat toteuttaneet useita koordinointi- ja viestintätoimia, mukaan lukien operatiivisten ohjeiden laatiminen ja erityisten työpajojen järjestäminen uusien menettelyjen täytäntöönpanoon osallistuville viranomaisille.

Kreikka on myös toteuttanut rajamenettelyihin liittyviä keskeisiä operatiivisia valmisteluja. Se on nimennyt asiaankuuluvat tilat, järjestänyt pilottiharjoituksia useissa niistä sekä perustanut viranomaisten välisen koordinointimekanismin, johon osallistuvat kaikki keskeiset kansalliset viranomaiset sekä Euroopan unionin turvapaikkavirasto (EUAA) ja Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex). Lisäksi viranomaiset ovat toteuttaneet operatiivisia järjestelyjä, joilla pyritään helpottamaan uusien määräaikojen noudattamista, mukaan lukien ohjausmenettelyjen yksinkertaistaminen, vastaanottokapasiteetin lisääminen Kreetalla sekä erityiset kuljetusratkaisut, jotka mahdollistavat hakijoiden nopeat siirrot Kreetan ulkopuolelle. Riippumattomaksi mekanismiksi, joka valvoo perusoikeuksien noudattamista seulonta- ja rajamenettelyissä, on nimetty kansallinen avoimuusviranomainen.

---

[6] Italian Dublin-yksikkö lähetti 5. joulukuuta 2022 kaikille Dublin-yksiköille yleiskirjeen, jossa se pyysi äkillisiin teknisiin ongelmiin vedoten jäsenvaltioita keskeyttämään väliaikaisesti siirrot Italiaan asetuksen (EU) N:o 604/2013 nojalla, lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse ilman huoltajaa olevien alaikäisten perheenyhdistämisestä. Se lähetti 7. joulukuuta 2022 toisen yleiskirjeen, jossa todettiin, että kun otetaan huomioon tulijoiden merkittävä määrä meri- ja maarajoilla, kolmansien maiden kansalaisten vastaanottotoiminnan aikatauluja on tarpeen tarkistaa, koska vastaanottopaikkoja ei ole. Italian viranomaiset eivät ole virallisesti kumonneet tai korvanneet näitä vuonna 2022 lähetettyjä yleiskirjeitä.

[7] Unionin tuomioistuimen tuomio, Tudmur, yhdistetyt asiat C-185/24 ja C-189/24, 42 kohta. Tulkinta on vahvistettu myös unionin tuomioistuimen tuomiossa 5.3.2026, Daraa, C-458/24, 38 kohta.

[8] Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, *Muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanon tilannekatsaus*, COM(2026) 196 final.

Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2025/2055 23 artiklassa asetetun velvoitteen mukaisesti Kreikka ilmoitti huhtikuussa 2026 EUAA:lle ilma-, meri- tai maakuljetusten paikat turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen mukaisia siirtoja varten, vapaaehtoisissa siirroissa käytettävät paikat sekä oletusarvoisesti käytettävän lentoaseman.

Turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen täytäntöönpanoon on valmistauduttu myös vahvistamalla merkittävästi kansallisen Dublin-yksikön operatiivisia valmiuksia. EUAA:n toimintasuunnitelman mukaisesti yksikköön lisättiin 2. kesäkuuta 2026 uusia väliaikaisia työntekijöitä 15 henkilöllä, mikä nosti henkilöstön kokonaismäärän 69 työntekijään (34 väliaikaista, 21 määräaikaista ja 14 vakituista työntekijää). Henkilöstön lisäksi yksikössä toimii viisi tiiminjohtajaa. Työmäärän kasvaessa myös muista yksiköistä voidaan siirtää henkilöstöä tukemaan kansallista Dublin-yksikköä. Lisäksi on käynnistetty rekrytointimenettely 116 uuden määräaikaisen työntekijän palkkaamiseksi, minkä odotetaan edelleen parantavan yksikön valmiuksia hallinnoida saapuvia tapauksia ja noudattaa turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen mukaisia uusia määräaikoja. Kansallinen Dublin-yksikkö on laatinut erityiset vakiotoimintamenetelmät turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen mukaisia saapuvia pyyntöjä ja siirtoja varten. Uudet työnkulut mahdollistavat vastuun järjestelmällisen tarkistamisen, vastaanotto- ja lastensuojeluviranomaisten varhaisen osallistumisen sekä saapuvien siirtojen organisoidun valmistelun.

Tarvittavat järjestelyt on toteutettu sen varmistamiseksi, että vastaanotosta ja henkilöllisyyden todentamisesta vastaava virasto[9] saa tiedon siirroista noin viikkoa ennen niiden toteuttamista, jotta vastaanottokapasiteetti ja käytännön järjestelyt voidaan suunnitella etukäteen. Viikoittainen tiedonvaihto suunnitelluista saapumisista tukee myös operatiivista varautumista ja saapuvien siirtojen tehokasta hallinnointia. Viranomaiset ovat myös toteuttaneet tarvittavat järjestelyt, jotta liikkumisvapautta voidaan tarvittaessa rajoittaa vastaanotto-olosuhteita koskevan direktiivin 9 artiklan mukaisesti.

Kreikka jatkaa operatiivisten valmiuksien vahvistamista EUAA:n tuella. Viranomaiset aikovat osoittaa noin kolmanneksen EUAA:n tuella palkatusta väliaikaisesta henkilöstöstä (13–14 työntekijää) saapuviin pyyntöihin ja siirtoihin. Lisäksi ne aikovat järjestää uusille työntekijöille lisäkoulutusta, millä täydennetään kansallisen Dublin-yksikön kouluttajien jo aiemmin järjestämää koulutusta turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksesta ja erityisesti sen vastuukriteereistä.

Kreikka on myös onnistuneesti toteuttanut toimia täyttääkseen tekniset vaatimukset kansallisten järjestelmiensä liittämiseksi Eurodac-keskusjärjestelmään. Se pystyy nyt toimittamaan asetuksen (EU) 2024/1358[10] mukaisten vastuidensa täyttämiseksi edellytetyt tiedot.

[9] Lisätietoa Kreikan vastaanottojärjestelmästä on komission tiedonannossa muuttoliikkeen hallinnan tilanteesta Manner-Kreikassa (COM(2025) 170 final). Tiedonannon mukaan voidaan päätellä, että vaikka tietyissä muuttoliikkeen hallinnan näkökohdissa saattaa edelleen olla parannettavaa, Manner-Kreikan turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmässä ei ole systeemisiä puutteita, jotka aiheuttaisivat riskin EU:n perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitetusta epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta. Näin ollen Dublin-siirrot Kreikkaan olisi toteutettava samalla tavalla kuin muidenkin jäsenvaltioiden osalta eli edellyttämättä komission suosituksessa (EU) 2016/1117 suositeltuja yksittäisiä vakuutuksia ja noudattaen asetuksen (EU) 604/2013 3 artiklan 2 kohdan tulkintaa koskevaa unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä.

[10] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1358, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Eurodac-järjestelmän perustamisesta biometristen tietojen vertailua varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2024/1351 ja (EU) 2024/1350 ja neuvoston direktiivin 2001/55/EY tehokkaaksi soveltamiseksi ja laittomasti

DubliNet-viestintäverkkoa on päivitetty, ja se toimii nyt täysin linjassa uusien vaatimusten kanssa. Rekisteröinti-, luokittelu- ja asianhallintaprosessien automatisointia pyritään jatkamaan hallinnollisen työtaakan vähentämiseksi sekä turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen määräaikojen noudattamisen tukemiseksi.

Lisäksi kansallista Alkyoni II -asianhallintajärjestelmää on päivitetty tukemaan turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen täytäntöönpanoa parannuksilla, jotka koskevat muun muassa automatisoitua määräaikojen laskentaa, työnkulun hallintaa, tapausten seurantaa, kuulutuksia, raportointi- ja tilastotoimintoja sekä integrointia Eurodac-järjestelmän kanssa. Järjestelmä on tarkoitus liittää DubliNetiin, viisumitietojärjestelmään, Schengenin tietojärjestelmään ja ETIASiin, jotta tapauskäsittelijät voivat suorittaa keskeiset menettelyihin liittyvät tehtävät yhden alustan kautta. Näiden kehitystoimien odotetaan parantavan tehokkuutta, tehostavan työmäärän ja käsittelyjonojen seurantaa sekä helpottavan turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksella käyttöön otettujen uusien menettelyvaatimusten noudattamista.

Turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen soveltamisen ensimmäisten viikkojen aikana (12.6.–7.7.2026) kahdeksan jäsenvaltiota ilmoitti komissiolle toimittaneensa Kreikalle vastaanottopyyntöjä ja takaisinottoilmoituksia. Käytettävissä olevien tietojen perusteella Kreikka on lopettanut käytäntönsä kieltäytyä vastuusta, eikä se tänä aikana ole antanut kielteisiä vastauksia vedoten syihin, jotka eivät kuulu turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen soveltamisalaan. Joidenkin näiden pyyntöjen ja ilmoitusten osalta turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen 39 artiklan 1 kohdassa tai 41 artiklassa vahvistettu lakisääteinen määräaika ei ole vielä umpeutunut. Koska vastuun hyväksymistä koskevia käytäntöjä on hiljattain muutettu, Kreikalle ei esitetty yhtäkään siirtopyyntöä 12. kesäkuuta ja 7. heinäkuuta välisenä aikana.

III. Arvio Italian tilanteesta

Italia on osoittanut jatkuvaa sitoutumista ja toteuttanut huomattavia toimia valmistautuakseen muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoon, kuten sopimuksen täytäntöönpanoa koskevassa kolmannessa komission kertomuksessa[11] todetaan. Se on muun muassa toteuttanut useita toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen uusien vastuusääntöjen soveltaminen, sekä keskeisiä sopimuksen innovaatioita, kuten rajamenettelyt ja Eurodac-järjestelmän.

Kesäkuussa 2026 Italian ministerineuvosto hyväksyi asetuksen, jolla otettiin käyttöön kiireellisiä toimenpiteitä sopimuksen keskeisten määräysten oikea-aikaisen soveltamisen varmistamiseksi. Asetuksella tehdään muutoksia kansalliseen muuttoliike- ja turvapaikkakehykseen, muun muassa säännöksiin, jotka liittyvät rajalla tapahtuviin turvapaikkamenettelyihin, seulontaan, Eurodac-järjestelmään, vastaanotto-olosuhteisiin ja palauttamismenettelyihin. Lisäksi asetuksella vahvistetaan uuden kehyksen täytäntöönpanon

oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tunnistamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/818 muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 603/2013 kumoamisesta (EUVL L 1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/2024-05-22).

[11] Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, *Muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanon tilannekatsaus*, COM(2026) 196 final.

edellyttämiä hallinnollisia ja oikeudellisia valmiuksia muun muassa palkkaamalla lisähenkilöstöä turvapaikkamenettelyihin ja ottamalla käyttöön toimenpiteitä turvapaikkahakemusten käsittelyruuhkien vähentämiseksi. Italian lainsäätäjän on muutettava kyseinen asetus laiksi 60 päivän kuluessa sen julkaisemisesta Italian virallisessa lehdessä. Tämä prosessi on parhaillaan käynnissä.

Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2025/2055 23 artiklassa asetetun velvoitteen mukaisesti Italia ilmoitti huhtikuussa 2026 EUAA:lle ilma-, meri- tai maakuljetusten paikat turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen mukaisia siirtoja varten, vapaaehtoisissa siirroissa käytettävät paikat sekä oletusarvoisesti käytettävän lentoaseman.

Turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen täytäntöönpanoon on valmistauduttu myös vahvistamalla merkittävästi kansallisen turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintayksikön operatiivisia valmiuksia. Yksikköä vahvistetaan palkkaamalla 15 uutta pitkäaikaista työntekijää, joista vähintään kymmenen osoitetaan saapuvien siirtojen käsittelyyn, mikä lähes kaksinkertaistaa saapuvien tapausten käsittelyyn käytettävissä olevat henkilöresurssit.[12] Lisäksi yksikköä varten on hankittu lisää toimisto- ja videoneuvottelutiloja. Yksikkö on jaettu tiimeihin, jotka ovat erikoistuneet saapuviin tapauksiin, lähteviin tapauksiin, uudelleensijoittamiseen, muutoksenhakuun ja perheenyhdistämiseen. Tapauskäsittelijät vastaavat menettelyjen kaikista vaiheista omilla alueillaan.

Uuden oikeudellisen kehyksen odotettavissa olevia vaikutuksia arvioidaan parhaillaan. Toimenpiteen tarkoituksena on ennakoida turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksella tarkistetuista menettelyistä ja määräajoista johtuvaa tulevaa työmäärää ja pitkän aikavälin kapasiteettitarpeita. Samanaikaisesti toteutettava toiminnan uudelleenorganisointi mahdollistaa resurssien joustavamman kohdentamisen työmäärän mukaan ottaen huomioon sekä pyyntöjen ja ilmoitusten määrän että menettelyihin sovellettavat määräajat.

Työnkulkuja mukautetaan uuden DubliNet-testauksen perusteella. Lisäksi vastaanottopyyntöjen ja takaisinottoilmoitusten käsittelyn helpottamiseksi on kehitetty kansallinen asianhallintatyökalu. Muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvien viranomaisten toimien koordinointia on tuettu ottamalla käyttöön toimintamenettelyjä, joita sovelletaan muun muassa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyyn, myös oikeuslaitoksen osalta. Tällä pyritään varmistamaan tapausten sujuva käsittely, selkeä vastuunjako ja uusien menettelyvaatimusten noudattaminen.

Valmiuksien kehittämistä tuetaan edelleen jatkuvalla koulutuksella, osallistumalla koordinointitoimiin, EUAA:n koulutusmoduuleilla sekä sisäisillä mekanismeilla tietämyksen jakamiseksi. Koulutuksen antamisesta vastaa EUAA-kouluttajiksi sertifioitu ylempi henkilöstö, mikä tukee korkeaa asiantuntemustasoa ja toimien johdonmukaisuutta koko yksikössä.

Kansallisen vastaanottojärjestelmän organisaatiojärjestelyt vaikuttavat riittäviltä, jotta turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen nojalla siirrettävät henkilöt voidaan sijoittaa maan nykyiseen vastaanottokeskusten verkostoon, johon kuuluu myös lapsiperheiden ja haavoittuvassa asemassa olevien hakijoiden majoittamiseen soveltuvia keskuksia.

[12] Tällä hetkellä saapuvia tapauksia (pyynnöt, ilmoitukset ja siirrot) käsittelee 12 sisäistä työntekijää sekä yksi väliaikainen työntekijä, joka on palkattu turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta (AMIF-rahasto) rahoitetun hankkeen kautta.

Vastaanottokapasiteettia lisätään parhaillaan AMIF-rahaston lisärahoituksen tuella.[13] Jos siirtojen määrä kasvaa, Italian viranomaisten direktiivin (EU) 2024/1346[14] mukaisesti laatima valmiussuunnitelma mahdollistaa vastaanottokapasiteetin nopean lisäämisen sisäministeriön ja hallintoalueiden koordinoimien lisämajoituspaikkojen avulla.

Samalla EUAA jatkaa operatiivisen tuen antamista lähtevien tapausten käsittelyn, muutoksenhaun ja siirtojen osalta. Lisätuen tarvetta arvioidaan muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen ensimmäisen täytäntöönpanovaiheen päätyttyä.

Italia on myös toteuttanut onnistuneesti toimia täyttääkseen tekniset vaatimukset kansallisten järjestelmiensä liittämiseksi Eurodac-keskusjärjestelmään. Se pystyy nyt toimittamaan asetuksen (EU) 2024/1358 mukaisten vastuidensa täyttämiseksi edellytetyt tiedot.

DubliNet on uudistettu onnistuneesti, ja se toimii nyt täysin uusien vaatimusten mukaisesti. Italian viranomaiset ovat osallistuneet aktiivisesti vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (eu-LISA) testaustoimintaan, myös kahdenvälisesti muiden jäsenvaltioiden kanssa. Viranomaiset ovat testanneet menestyksekkäästi myös keskeisiä toimintoja, kuten vakiolomakkeiden luomista, lähettämistä ja vastaanottamista. Myös turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintayksikön henkilöstölle on järjestetty asiaan liittyvää koulutusta.

Samanaikaisesti viranomaiset mukauttavat kansallista asianhallintajärjestelmää (*SUA*) siten, että siinä otetaan huomioon muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen uudet vaatimukset. Suunnitelluilla uudistuksilla pyritään parantamaan yhteentoimivuutta poliisin tietokantojen ja Eurodac-järjestelmän kanssa, helpottamaan tietojenvaihtoa menettelyjen välillä ja lisäämään työnkulkujen automatisointia.

Turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen soveltamisen ensimmäisten viikkojen aikana (12.6.–7.7.2026) kahdeksan jäsenvaltiota ilmoitti komissiolle tietoa vastaanottopyyntöjen, takaisinottoilmoitusten ja/tai siirtoja koskevien vakiolomakkeiden toimittamisesta. Käytettävissä olevien tietojen perusteella Italia hyväksyy edelleen pyynnöt ja ilmoitukset ilman vastustusta. Siirtoja ei kuitenkaan ole vielä käynnistetty uudelleen. Mainitun ajanjakson aikana Italialle esitettiin 12 siirtopyyntöä[15], ja Italia hylkäsi ne kaikki. Turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen mukaan vastaanottava jäsenvaltio ei saa hylätä siirtoa, vaan sen on ehdotettava vaihtoehtoista siirtopäivää komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2025/2055[16] mukaisesti.

---

[13] Italian vastaanottojärjestelmää kuvataan tarkemmin EUAA:n julkaisemassa tietokoosteessa, joka on laadittu osana Dublinin etenemissuunnitelman täytäntöönpanoa (https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/dublin-procedure). Tietokoosteessa on yksityiskohtaista tietoa vastaanoton ja säilöönoton olosuhteista, myös haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden osalta, perushoidon ja sairaanhoitopalvelujen saatavuudesta sekä turvapaikkamenettelystä (muun muassa menettelyyn pääsystä ja siirron jälkeisistä menettelyllisistä takeista), kuten asiaa koskevassa unionin lainsäädännössä edellytetään. Tietokoostetta päivitetään kyseessä olevan jäsenvaltion olosuhteiden muuttuessa.

[14] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1346, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (EUVL L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

[15] Italiaan tehtiin kertomuksen kattamalla kaudella yksi siirto, joka perustui ennen 12. kesäkuuta 2026 vahvistettuun pyyntöön.

[16] Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/2055, annettu 2 päivänä lokakuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1351 soveltamissäännöistä turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnan osalta ja komission asetuksen (EY) N:o 1560/2003 kumoamisesta (EUVL L, 2025/2055, 12.11.2025,

IV. Päätelmät

Muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen sääntöjen täytäntöönpanossa on edistytty huomattavasti. Jäsenvaltiot ovat käynnistäneet toimia kansallisen lainsäädäntönsä mukauttamiseksi, pakollisen seulonnan ja rajamenettelyjen käyttöönottamiseksi ja toteuttamiseksi, riittävän vastaanottokapasiteetin varmistamiseksi sekä turvapaikkamenettelyjen ruuhkien ja viivästysten vähentämiseksi. Ne ovat myös vahvistaneet vastuunsiirtojen käsittelyyn ja yhteisvastuusitoumusten toteuttamiseen liittyviä valmiuksiaan. Samalla on kuitenkin toteutettava toimia jäljellä olevien haasteiden, kuten turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen uusiin vastuusääntöihin liittyvien kysymysten, ratkaisemiseksi.

Kyproksen ja Espanjan osalta vastuusääntöjen nykyinen soveltaminen tai näiden jäsenvaltioiden kanssa tehtävä operatiivinen yhteistyö eivät herätä erityistä huolta, ja järjestelyjä pidetään riittävinä asetuksen (EU) 2024/1351 III osan asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Tästä syystä komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/2323 4 artiklan mukaista erityistä seurantaa ei pidetä tarpeellisena.

Kreikan tähän mennessä toteuttamat toimenpiteet sekä kansallisten viranomaisten aktiivinen osallistuminen ja yhteistyö muiden jäsenvaltioiden kanssa ovat myönteisiä merkkejä siitä, että Kreikka on käynnistänyt toimet Dublin III -asetuksen soveltamiseen liittyvien käytäntöjen korjaamiseksi. Tämä osoittaa, että maa on valmis varmistamaan turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen III osan tehokkaan ja asianmukaisen täytäntöönpanon. Koska turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen uusia vastuusääntöjä on sovellettu alle kuukauden ajan ja uusien vastuusääntöjen mukaiset määräajat eivät ole vielä umpeutuneet, ei voida vielä päätellä, onko aiemmat käytännöt saatu kaikilta osin korjattua.

Italian tähän mennessä toteuttamat toimenpiteet osoittavat, että maa on käynnistänyt merkittäviä toimia valmistautuakseen turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen III osan täytäntöönpanoon. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole saatu konkreettista näyttöä siitä, että Dublin III -asetuksen mukaiset käytännöt olisi lopetettu, erityisesti siirtojen vastaanoton keskeyttämisen osalta (lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse ilman huoltajaa olevien alaikäisten perheenyhdistämisestä). Tällä hetkellä ei myöskään ole viitteitä siitä, että Italian viranomaiset olisivat aktiivisesti neuvotelleet muiden jäsenvaltioiden kanssa logistisista tai käytännön toimenpiteistä siirtojen jatkamiseksi. Italian on ensisijaisesti tarpeen poistaa kaikki jäljellä olevat esteet muun muassa lopettamalla käytännöt, jotka ovat tähän asti estäneet siirtoja toteutumasta. Lisäksi sen on varmistettava tarvittava vuoropuhelu ja operatiivinen yhteistyö muiden jäsenvaltioiden kanssa kaikissa logistisissa ja käytännön järjestelyissä, jotta siirrot voidaan toteuttaa tehokkaasti turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen mukaisesti.

Komissio jatkaa tilanteen seuraamista jäsenvaltioiden toimittamien tietojen ja aineistojen perusteella, jotta se voi suorittaa arviointinsa viimeistään 15. lokakuuta 2026 komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/2323 4 artiklan mukaisesti. Arvioinnissa kiinnitetään

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2055/oj). Komission täytäntöönpanoasetuksen 25 artiklan 5 kohdassa ja 26 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että vastaanottavan jäsenvaltion on viiden päivän kuluessa joko vahvistettava valmiutensa siirron vastaanottamiseen tai ehdotettava siirtoa koskevia muunlaisia yksityiskohtaisia sääntöjä ja/tai eri paikkaa ja/tai siirtoaikaa sekä ilmoitettava syyt, joiden vuoksi sillä ei ole valmiutta ottaa vastaan siirron toteuttavan jäsenvaltion ehdottamaa siirtoa.

erityistä huomiota jäsenvaltioiden välisen operatiivisen yhteistyön tasoon, kuten aktiiviseen osallistumiseen siirtojen helpottamiseen ja tiiviiseen yhteistyöhön käytännön asioissa ja logistiikassa.